

Culemborg, 9-12-2025

Betreft: Verzoek om aanvullende informatie vergunningsaanvraag Zaaknummer 2025-011940.

Geachte heer, mevrouw,

Op 30 oktober 2025 hebben wij, Bureau Viridis, als contactpersoon het verzoek tot aanvullende informatie voor de vergunningsaanvraag flora en fauna-activiteit Omgevingswet ontvangen. Het betreft de aanvraag voor het project Parallelweg Oost 12 te Culemborg onder Zaaknummer 2025-011940. Hierbij sturen we u de aanvullende informatie.

Aanvullende gegevens naar aanleiding van het aanvraagformulier (ingediend op 11-09-2025):

- *Vanuit het DSO hebben wij geen contactpersoon en e-mailadres doorgekregen van de initiatiefnemer. Wij verzoeken u om deze gegevens aan te leveren en om deze brief door te zetten naar de initiatiefnemer als die naar een specifiek persoon moet.*

Bij de aanvulling van de aanvraag zullen we de naam en contactgegevens van de initiatiefnemer aanvullen.

- *In de aanvraag in het DSO geeft u aan een vergunning aan te vragen voor de volgende handelingen: "Opzettelijk verstoren; Opzettelijk doden of vangen; Voortplantings- of rustplaatsen beschadigen of vernielen." In het activiteitenplan komt "opzettelijk doden of vangen" niet terug. Bovendien verleent de Provincie Gelderland in principe geen vergunning voor het opzettelijk doden. Wij verzoeken u dit te wijzigen in het DSO en "opzettelijk doden of vangen" weg te laten uit de vergunningsaanvraag.*

We zullen de aanvraag op dit punt aanpassen.

Aanvullende gegevens naar aanleiding van het document "QuickScan Wet natuurbescherming" (2023):

- *In de QuickScan wordt een aantal soorten vleermuizen genoemd die in de directe omgeving van het plangebied te verwachten zijn. Wij verzoeken u toe te lichten waarom andere soorten op voorhand uitgesloten zijn. Specifiek denken we aan de gewone grootovleermuis vanwege de groene lijnelementen die aanwezig zijn, en aan de meervleermuis aangezien het plangebied relatief dicht bij de Lek ligt en er meerdere watergangen op de kaart te zien zijn.*

Na uitvoering van het veldwerk voor de Quickscan is de casus intern besproken, hierbij is beoordeeld door diverse deskundigen dat het pand gezien de ligging niet geschikt is voor meervleermuis. Op basis van bekende waarnemingen was er eveneens geen indicatie voor de aanwezigheid van een verblijfplaats meervleermuis. Tijdens de uitvoering van het vleermuisonderzoek zijn ook in het geheel geen waarnemingen gedaan van Myotis (spec.) De publicatie van het de koloniekartaart meervleermuizen ter onderbouwing van het meest recente vleermuisprotocol onderschrijft bovenstaande conclusie. Hier valt Culemborg vrijwel geheel buiten de te onderzoeken plaatsen. Deze nieuw beschikbare informatie bevestigt dat de conclusie uit de Quickscan m.b.t. tot meervleermuis correct is.

Aanvullend de toelichting bij het nieuwe vleermuisprotocol:

Voor de inzet van onderzoeken naar meervleermuizen is een kaart samengesteld die bij het gewijzigde protocol is gepubliceerd. In de kaart is een buffer ter grootte van de home range rondom de bekende verblijfsplaatsen gelegd. Binnen dit gebied moet onderzoek plaatsvinden naar kraamverblijfplaatsen of in het geval van mannengroepen enkel satellietverblijfplaatsen, **buiten deze gebieden is er geen specifieke inspanning nodig t.a.v. meervleermuizen in de zomerperiode**. Deze kaart is beschikbaar als pdf maar ook als geopackage en zal als nieuwe inzichten daartoe aanleiding geven bijgewerkt worden. Als de kaart wordt gewijzigd zal dat maximaal één keer per jaar zijn en dan wordt de kaart uiterlijk eind december gepubliceerd zodat daarmee voor de onderzoeksplanning van het aankomende veldseizoen rekening mee kan worden gehouden.

Voor paarverblijf- & zwermplaatsen is de definitie van de objecten aangepast, de inspanning is niet bedoeld voor gebouwen zoals woonhuizen, maar denk hier aan bruggen, sluizen, gemalen, elektriciteitshuisjes, boomholtes, vleermuiskasten, stadsmuren, bunkers, meerpalen, ijskelders, forten, verlaten gebouwen, schoorstenen, putten, etc.

Voor gewone grootoorvleermuis waren tijdens de Quickscan eveneens geen gegevens in de directe omgeving bekend. Daarnaast zijn de gebouwen binnen het plangebied niet geschikt voor deze soort. In theorie zijn er inderdaad delen (groene elementen) van een geschikte leefomgeving aanwezig rondom het plangebied, dit wil echter niet zeggen dat er dan automatisch ook verblijfplaatsen aanwezig zijn. Een ter zake kundige heeft de bebouwing onderzocht op potentie en heeft daarbij geconcludeerd dat deze er niet is. Dit wordt onderbouwd door de in het kennisdocument gewone grootoorvleermuis opgenomen informatie over verblijfplaatsen in gebouwen. Er is hier geen sprake van typische oude stenen gebouwen, er zijn geen grote open ruimten en er zijn geen spleten of wegkruipmogelijkheden achter balken.

Tijdens het aanvullend veldonderzoek is eveneens onderzoek uitgevoerd met een warmtebeeldcamera, mochten ondanks de ongeschiktheid van de bebouwing toch gewone grootoorvleermuizen aanwezig zijn in, of in de omgeving van het plangebied, dan waren deze zeker vastgesteld met behulp van deze methode. Wij staan daarom nog steeds achter de conclusie uit de Quickscan.

- *In de QuickScan wordt aangegeven dat een broedgeval van een ransuil of een sperwer in de bomen rondom de plas niet kan worden uitgesloten en dat negatieve effecten op broedvogels met jaarrond beschermde nesten in bomen beperkt zijn tot een verstoringseffect tijdens de uitvoeringsfase. Vervolgens staat er in de QuickScan: Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode uit te voeren. Hieruit volgt dat u voornemens bent om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren; dus uitvoering in de periode van september tot en met februari. Wij verzoeken u om aan te geven of u inderdaad enkel binnen deze periode de werkzaamheden wilt uitvoeren. Indien u voornemens bent om ook binnen het broedseizoen werkzaamheden te verrichten verzoeken wij u een ecologische onderbouwing of een nader onderzoek voor roofvogels aan te leveren.*

De werkzaamheden zullen buiten het broedseizoen uitgevoerd worden. Indien blijkt dat de werkzaamheden uitlopen tot in het broedseizoen wordt er onder begeleiding van de ecooloog voor gezorgd dat er géén verstoring optreedt. In aanloop naar de werkzaamheden zullen de bomen gemonitord worden op eventuele aanwezigheid van beschermde nesten.

- *Aansluitend op de voorgaande vraag ontvangen we graag verduidelijking over het behoud van het groen rondom de waterpartij. Uit impressies van de toekomstige situatie valt namelijk op te maken dat hier wel wijzigingen in plaatsvinden. Wanneer hier inderdaad wijzigingen plaatsvinden verzoeken we u tevens de effectbeoordeling uit de QuickScan aan te passen.*

Er vinden inderdaad enkele wijzigingen plaats in het groen rondom de vijver, dit zijn echter wijzigingen die geen impact hebben op de effectbeoordeling uit de Quickscan. Enkel in het kader van de zorgplicht zijn er effecten te verwachten. Deze effecten worden echter reeds voorkomen door het uitvoeren van de maatregelen zoals beschreven in de Quickscan. Daarnaast zullen deze t.z.t. verder uitgewerkt moeten worden in een ecologisch werkprotocol.

Op hoofdlijnen worden de volgende wijzigingen in het groen uitgevoerd.

- De natuurlijke parkstrook incl. bomen langs de Vijverlaan (noordwestzijde Houtvijver) blijft behouden. Op enkele plekken wordt de onderbeplanting verwijderd (t.b.v. zicht op water, tewaterlaatplaats en wandelpad vanaf Achter 't Zand).
- Aan de nieuwbouwkant (zuidwestzijde Houtvijver) blijft één waardevolle boom behouden (donkergroen op tekening). Aanvullend worden boomgroepen aangebracht t.b.v. schaduw en biodiversiteit (incl. enkele struikvormers). Langs het water komt een glooiend talud met zachte oevers en extensief beheerd gras.
- De te kappen bomen staan met een rood kruisje aangegeven op het inrichtingsplan.

Zoals op het bijgevoegde inrichtingsplan (*250903_VO003 VOORLOPIG ONTWERP HOUTVIJVER BEWONERS*) te zien is worden rondom de vijver geen bomen gekapt. Enkel direct langs de parallelweg oost en op het midden van het terrein worden een aantal kleine bomen gekapt. In deze bomen zijn geen nesten vastgesteld.

Uiteindelijk wordt het gehele gebied door de toevoeging van diverse groenstructuren verbeterd ten opzichte van de huidige situatie.

Aanvullende gegevens naar aanleiding van het document “Natuurtoets” (2024):

- *In de natuurtoets wordt de aanwezigheid van grote boswilg vermeld. Dit is een waardplant van de grote weerschijnvlinder, wat een beschermde soort is. Op NDFF staat ook een waarneming uit 2024 van de grote weerschijnvlinder in Beusichem, een dorp naast Culemborg. De Vlinderstichting vermeldt het volgende over de mobiliteit van deze soort: De grote weerschijnvlinder geldt als een weinig mobiele vlinder, maar er liggen soms vele kilometers tussen de boom waar de vlinders vliegen en de plek waar de rups zich ontwikkelt. Waarnemingen in Gerkenklooster en Rottumeroog (Groningen, beide in 1992) wijzen op een veel grotere mobiliteit dan in de literatuur wordt gesuggereerd. Wij verzoeken u nog om een toelichting op de potentie voor deze soort binnen het plangebied.*

Ten tijde van het realiseren van de Quickscan stond deze waarneming nog in de NDFF en de soort is dan ook niet in de rapportage benoemd of in de vervolgonderzoeken meegenomen. Binnen het plangebied is geen typisch habitat voor deze soort (open plekken in bossen of bosranden in vochtig leefgebied) aanwezig en zou een waarneming in een stad met weinig of vrijwel geen geschikt habitat een opvallende verrassing zijn. In het geval van de waarneming in Beusichem gaat het vrijwel zeker om een zwervend individu en het is niet aannemelijk dat er daar voortplanting plaats heeft gevonden. De twee waarnemingen van meer dan 30 jaar geleden uit het noorden van het land zouden mogelijk eveneens zwervende exemplaren kunnen betreffen die buiten hun normale leefgebied terecht zijn gekomen, wij zien echter niet in waarom dit relevant is voor het betreffende plangebied. Buiten de ene waarneming uit Beusichem zijn andere waarnemingen in de omgeving niet bekend. De bebouwde omgeving zoals in het plangebied zou ik, als ecooloog, niet als geschikt habitat voor de grote weerschijnvlinder beschrijven, mijn collega's met eveneens specialistische ervaring op het gebied van ongewervelden onderschrijven dit. Een waardplant in een verder ongeschikt habitat kan niet zonder meer als voortplantingshabitat worden beschouwd. Het is uitgesloten dat de grote weerschijnvlinder zich kan voortplanten in het plangebied.

- *Wij hebben een aantal vragen over het onderzoek naar vleermuizen dat heeft plaatsgevonden. Wij verzoeken u om toelichting te geven op de volgende punten:*
 - *Wij verzoeken u te bevestigen dat de achterliggende loods niet voor vleermuis onderzocht is. Indien deze wel is meegenomen in het vleermuisonderzoek, verzoeken wij u aan te geven wat de posities van de waarnemers was tijdens het veldbezoek.*

De achterliggende loods is beoordeeld als niet geschikt voor vleermuizen. Op de foto's die in de Quickscan zijn toegevoegd kan men zien dat deze loods bijna helemaal van metaal is gebouwd. Er zijn ook geen geschikte tochtvrije ruimtes tussen bouwdelen gevonden. De gladde metalen wanden geven niet

voldoende grip voor vleermuizen om los aan de wand te hangen, zij kunnen daarom niet in de metalen structuren een verblijfplaats vinden. Om deze reden is beoordeeld dat het gebouw ongeschikt is en daarom niet onderzocht.

Ter aanvulling hierop is ook tijdens het vleermuisonderzoek naar de andere panden in het geheel geen activiteit rondom deze loods waargenomen. Hoewel er inderdaad geen gericht onderzoek bij de loods heeft plaatsgevonden is de ligging van deze loods zo dicht bij de andere gebouwen dat enige activiteit zeker vastgesteld zou zijn.

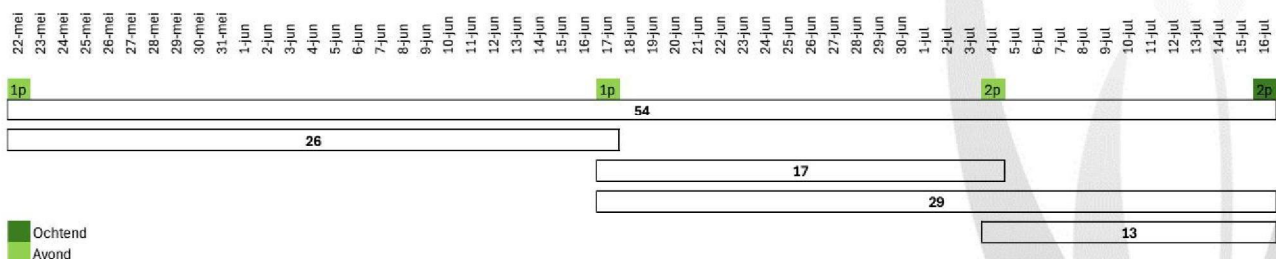
- Volgens het vleermuisprotocol dient voor het onderzoek naar de kraamverblijfplaatsen een ronde te worden gedaan in juni. Er is in juni alleen een ronde gedaan voor de helft van het plangebied. Wij verzoeken u toe te lichten waarom is afgeweken van de richtlijnen uit het vleermuisprotocol.

Omdat deze vraag en de volgende betreffen de details van de vleermuisprotocol voor zomer- en kraamverblijfplaatsen worden ze samen beantwoord bij de volgende vraag (zie antwoord aan de volgende vraag).

- In de onderzoeksmethode wordt beschreven dat er voor het onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen de optimale tussenliggende periode tussen twee veldbezoeken 20 dagen is. Uit de data van het veldonderzoek blijkt dat dit tussen 17-06-2024 en 4-7-2024 niet het geval was en tussen 4-7-2024 en 16-7-2024 ook niet. Wij verzoeken u hier toelichting op te geven.

Er is inderdaad afgeweken van de richtlijnen van het vleermuisprotocol. In verband met een last minute ziekmelding van een medewerker hebben wij één van de veldbezoeken in twee delen moeten doen. Het eerste deel is onderzocht op 17-6 door 1 persoon met gebruik van een warmtebeeldcamera waardoor een groot deel van het plangebied toch eenvoudig overzien kon worden. Het plangebied is niet zeer groot wat in de praktijk de kans geeft om tijdens een veldbezoek meerdere keren overal te gaan kijken. Hoewel de focus hierbij op 1 helft lag, is ook door middel van rustig rondlopen de andere zijde bekeken. Ditzelfde is uitgevoerd tijdens 'deel 2' van dat onderzoek op 4-7 maar dan met een focus op de andere helft van het gebouw. Ook tijdens dit bezoek is gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera en is langzaam rondgelopen. Tijdens alle onderzoeken waren geen indicaties voor de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats. Deze functie is overigens tijdens het SMP onderzoek in 2025 ook niet vastgesteld in de betreffende bebouwing. Wij zijn er daarom van overtuigd dat er geen verblijfplaatsen gemist zijn tijdens het onderzoek.

Qua tussenperiode is er inderdaad een kleine afwijking betreffende de optimale tussenperiode. Onderstaand zijn de tussendagen beter in beeld gebracht

Omdat wij er van overtuigd zijn dat we ook tijdens de eerste twee bezoeken goed in beeld hebben gehad wat de activiteit in het plangebied was denken we dat we met de spreiding tussen de verschillende onderzoeksmomenten geen verblijfplaatsen hebben gemist ondanks dat er niet volledig is voldaan aan de 20 tussendagen voor de avondbezoeken (tussen de avond – ochtendbezoeken zit voldoende spreiding). De minder optimale, maar ook

geaccepteerde 10 tussendagen zijn wel altijd behaald. Hierdoor zijn wij er van overtuigd dat er geen verblijfplaatsen gemist zijn en er voldoende onderzoeksinspanning is geleverd.

- *Voor het onderzoek naar de paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis wordt een ronde rond middernacht voorgeschreven in het vleermuisprotocol. Er heeft echter in onze optiek geen veldbezoek specifiek rond middernacht plaatsgevonden. Wij verzoeken u hier toelichting op te geven.*

De onderzoeken zijn aan de vroege kant van start gegaan maar tijdens alle onderzoeken is goed gelet op activiteit van vleermuizen. Hierbij is vastgesteld dat in de vroege avond een hogere activiteit in het plangebied en in de omgeving van het plangebied aanwezig was. Tegen 23:00 was de activiteit vrijwel volledig afgenomen, daarop is besloten nog langer in het plangebied te blijven voor het geval de activiteit toe zou nemen. Dit was niet het geval. Daarbij werd het gebouw vanaf 23:00 grotendeels verlicht door op timers ingestelde lampen waardoor de geschiktheid snel af nam, de eerder op de avond aanwezige foeragerende vleermuizen verplaatsten zich naar de donkere delen verder van de bebouwing af.

Hoewel de piek van activiteit dus normaliter rondom middernacht ligt is dit voor het betreffende onderzoeksobject niet het geval ivm de aanwezige verlichting. Dit had beter in het rapport verwoord moeten worden. Er zijn in totaal zeer weinig ruige dwergvleermuizen waargenomen. Het blijkt dat deze locatie niet erg geschikt (of gebruikt) werd door deze soort. In principe is de ruige dwergvleermuis vrij eenvoudig te lokaliseren, deze soort heeft namelijk de gewoonte om vanaf een vaste zitplaats te roepen. Een dergelijke verblijfplaats is daardoor vrij makkelijk te lokaliseren als er geen obstakels zijn tussen de vleermuis en de waarnemer. Tijdens het eerste veldbezoek zijn in het geheel geen roepende ruige dwergvleermuizen waargenomen, ook niet in de directe omgeving van het plangebied in de Parallelweg Oost, de Vijverstraat en de Godfried Bomanstraat waar de onderzoeker na het afsluiten van het bezoek binnen plangebied ter verificatie is geweest. Ook tijdens het SMP onderzoek in 2025 zijn er geen verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied vastgesteld.

- *Volgens het vleermuisprotocol is de optimale periode voor het onderzoek naar paarverblijfplaatsen tussen 15 augustus en 1 oktober. De veldbezoeken hebben plaatsgevonden op 5-9-2024 en 3-10-2024. Wij verzoeken u toe te lichten waarom het onderzoek in de suboptimale heeft plaatsgevonden.*

Het eerste onderzoek heeft plaatsgevonden in de optimale periode. In de planning was het tweede bezoek eveneens in de optimale periode opgenomen, echter hebben we dit in verband met minder optimale weersomstandigheden rondom die datum naar voren moeten schuiven. Er is daarbij een keuze gemaakt tussen uitvoer met minder optimale weersomstandigheden of uitvoer in de minder optimale, maar nog wel actieve periode van vleermuizen. Begin oktober was behoorlijk zacht voor de periode van het jaar en op basis van activiteit op andere vergelijkbare locaties is beoordeeld dat het acceptabel was om de onderzoeken 3 dagen na einde optimale periode uit te voeren.

- *Daarnaast wordt aangegeven dat er een paarroep van de gewone dwergvleermuis is waargenomen buiten het plangebied. Wij verzoeken u te verduidelijken of hier ook een paarverblijfplaats of territorium is vastgesteld en om dit dan ook op een kaart aan te geven.*

De onderzoeker heeft inderdaad de paarroep waargenomen in de directe omgeving van het plangebied maar heeft niet het exacte paarterritorium vastgesteld omdat er voor is gekozen de onderzoekstijd te besteden in het plangebied zelf waar werkzaamheden plaats gaan vinden in plaats van de ruimere omgeving. Indien verwacht werd dat de paarverblijfplaats zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zou bevinden dan zou deze meegenomen zijn in de resultaten en effectbeoordeling.

Uit de resultaten van het SMP 2025 blijkt dat de dichtstbijzijnde paarverblijfplaats aanwezig is rondom de woningen aan de Parallelweg Oost 7-11.

- *Voor het onderzoek naar huismussen dient er minimaal 10 dagen tussen de ochtendbezoeken te zitten. Het onderzoek naar huismussen is uitgevoerd op 14 mei, 28 mei en 4 juni. Tussen de laatste twee bezoeken zitten geen 10 dagen. Wij verzoeken u te onderbouwen waarom hier van de voorschriften is afgeweken.*

Tussen het 2^e en 3^e bezoek zaten inderdaad slechts 7 dagen in plaats van de optimale 10 dagen. Het onderzoek is pas vrij laat op gang gekomen ivm opdrachtverlening. Daarbij zijn de eerste 2 bezoeken met de minimale onderzoeksperiode wel ingepland. Voor het derde bezoek is met name gekeken naar een dag met geschikte weersomstandigheden waarop het onderzoek uitgevoerd kon worden. In de overweging is meegenomen dat tijdens de eerste twee bezoeken al een goed beeld is verkregen van de aan- / afwezigheid van huismussen in het plangebied. Enkel het witte woonhuis met een puntig dak met dakpannen aan de voorkant van het perceel is beoordeeld als geschikt waardoor er door voldoende tijd te posten al snel een goed inzicht kan worden verkregen van aanwezige soorten. Daarnaast is het onderzoek uitgevoerd door een eco-loog met zeer veel veldervaring op het gebied van (broed)vogels.

Ter aanvulling zijn ook de gegevens van het SMP nogmaals bekeken. Er zijn voor het betreffend plangebied in 2025 nogmaals twee onderzoeken uitgevoerd waarbij het plangebied en de omgeving lopend zijn onderzocht. Deze onderzoeken hebben plaatsgevonden op 2-4-2025 en 15-4-2025. Tijdens deze bezoeken zijn eveneens geen nestplaatsen aangetroffen in het geschikte gebouw. Hoewel deze onderzoeken niet in het kader van de betreffende ontwikkeling zijn uitgevoerd geven ze wel een aanvulling op de uitgevoerd onderzoeken.

Tenslotte zijn ook tijdens de onderzoeksperiode voor andere soorten bezoeken gebracht tijdens periodes dat huismussen nog steeds actief zijn en een legsel kunnen hebben, bijvoorbeeld tijdens het gierwaluwonderzoek en flora onderzoek. Hoewel deze bezoeken buiten de geprotocolleerde periode van huismus vallen zijn waarnemingen van huismussen wel vastgelegd en wordt altijd gelet op mogelijke broedgevallen. Wij zijn daarom van mening dat er voldoende inzicht is verkregen in de aan-, of in dit geval afwezigheid van nestplaatsen.

- *In de natuurtoets wordt vermeld dat er huismussen in het plangebied zijn waargenomen in de hagen en struwelen en dat ze daar foerageerden of rustten. Wij verzoeken u aan te geven of het hier gaat om essentieel leefgebied van de huismus.*

Het betreffende struweel is geschikt voor huismussen als schuilplaats. Het gaat echter niet om essentieel leefgebied van de huismus, in de directe omgeving is voldoende ander groen aanwezig wat gebruikt kan worden door de huismus. Met name de achter het plangebied gelegen groene wijk Lanxmeer biedt voldoende groenstructuren om het eventuele verlies van het kleine oppervlak groen binnen plangebied op te vangen.

Aanvullende gegevens naar aanleiding van het document “Activiteitenplan t.b.v. Omgevingsvergunning” (2025):

- *De planning die is aangeleverd is verouderd. Wij verzoeken u om een geactualiseerde planning aan te leveren.*

Wij zijn in afwachting van de meest recente planning, vooralsnog gaan wij ervanuit dat de werkzaamheden van start gaan na het broedseizoen in 2026.

- In het activiteitenplan staat in de (verouderde) planning dat de tijdelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen worden geplaatst in juli 2025. Wij verzoeken u te verduidelijken of deze tijdelijke kasten al zijn opgehangen. Indien deze kasten inderdaad al zijn geplaatst verzoeken wij u door te geven op welke datum ze geplaatst zijn.

De kasten zijn uiteindelijk geplaatst op 16 augustus, dit zal opgenomen worden in het logboek van de ecologische begeleiding.

- In het activiteitenplan staat dat u voornemens bent om permanente voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis aan te brengen in de nieuwe gebouwen. Het is op dit moment niet duidelijk waar deze permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zullen worden. Wij verzoeken u toe te lichten in welke gebouwen en aan welke gevels u deze wilt realiseren en of er maatwerk wordt toegepast of standaard inbouwvoorzieningen (graag ook zoveel mogelijk details).

Om dit moment is het nog niet bekend op welke wijze de permanente voorzieningen exact worden gerealiseerd. Zodra deze plannen definitief zijn worden ze aan het bevoegd gezag gestuurd zodat de informatie bij het dossier kan worden gevoegd. Voor de permanente verblijfplaatsen wordt voldaan aan alle vereisten uit het kennisdocument zoals beschreven in het activiteitenplan.

Aanvullende vraag gesteld per email op 11-11-2025

Aanvullend op deze brief hebben we nog een aantal aanvullende vragen over de huismus.

Aan bepaalde gegevens zien wij dat broedgevallen van de huismus niet volledig kunnen worden uitgesloten. Het huismusonderzoek is namelijk niet geheel conform het kennisdocument en conform ons toelichtingendocument uitgevoerd. Daarnaast zijn op NDFF waarnemingen van baltsende individuen ingevoerd door jullie eigen adviesbureau. Dit is tegenstrijdig met wat in de natuurtoets staat beschreven, namelijk dat er geen aanwijzingen voor broedgevallen zouden zijn waargenomen voor de huismus.

De betreffende waarnemingen in de NDFF zijn mijn eigen waarnemingen die onlangs zijn toegevoegd aan de NDFF. Hoewel er inderdaad een zingende/baltsende huismus is waargenomen in een groenstructuur nabij het gebouw wil dit niet persé zeggen dat er een nestgeval in de bebouwing aanwezig is. Daarbij is in de NDFF geen onderscheid te maken in zingend óf baltsend, dit gedrag wordt samengevoegd. Wij gaan ervan uit dat u bekend bent met de mogelijkheden van invoer in de NDFF en daarom weet van de te gebruiken terminologie. Een alternatieve invoer zou zijn geweest "aanwezig", maar dit doet geen recht aan het feit dat het een zingend individu betreft, ook foeragerend zou een verkeerd beeld geven. Op basis van enkel de NDFF-gegevens zouden geen conclusies getrokken moeten worden, daarom is veldonderzoek altijd noodzakelijk. Tijdens een veldonderzoek worden aanwezige dieren gedurende een bepaalde periode geobserveerd en wordt bepaald of er binding is met het plangebied of de relevante omgeving. Tijdens de diverse onderzoeken alsmede het SMP-onderzoek is vastgesteld dat er geen nestgevallen in de bebouwing aanwezig zijn, de zingende individuen hadden geen binding met het plangebied. Na enige tijd zijn de in de NDFF opgenomen huismussen weggevloden uit het plangebied.

Vanuit de SMP gegevens blijkt een bolwerk aan huismussen aanwezig te zijn in de achterliggende wijk **5.1.2c** Lanxmeer en rondom de St. Annakapelstraat, vermoedelijk behoren de zingende individuen tot deze huismuskolonie, echter hebben we dit ten tijde van het onderzoek niet vast kunnen leggen.

Daarom verzoeken wij u om zowel tijdelijke als permanente voorzieningen voor huismus te realiseren. Vanwege 2 waarnemingen van baltsende individuen gaan wij uit van 2 nesten en daarmee 4 voorzieningen voor huismus die we graag gerealiseerd zien.

Tenslotte willen wij u verzoeken om aanvullend ook een vergunning voor huismus aan te vragen

Ondanks bovenstaande onderbouwing en onze overtuiging dat huismuskasten binnen het plangebied niet aanwezig zijn gaan wij mee in uw verzoek om de vergunningsaanvraag uit te breiden en huismuskasten toe te voegen. De plaatsing van deze kasten voegen uiteindelijk een ecologische waarde toe aan het plangebied.

Er moeten **minimaal 4 alternatieve nestplaatsen** voor huismussen worden aangeboden. Deze zullen binnen het leefgebied van de huismussen worden aangeboden.

Tijdelijke alternatieven

- Als tijdelijke nestkasten worden de HMT2 kasten gebruikt (of vergelijkbaar). Deze zijn gemaakt van multiplex. De kasten hebben twee compartimenten en een invliegopening met een diameter van 34mm. Door gebruik te maken van een kast met twee compartimenten, is één kast voldoende voor de mitigatie van één nestplaats (Afbeelding 1).

- De binnenmaat van de HMT2 is 30x19x15 cm.
- De tijdelijk nestkasten worden voor 15 februari 2026 geplaatst.
- Bij het plaatsen van de tijdelijke kasten wordt rekening gehouden met de volgende voorwaarden: binnen 200m van het plangebied, minimaal 3m hoogte, vrije invliegopening en op verschillende de noordelijke of oostelijke windrichting tenzij ze onder de dakgoot geplaatst kunnen worden. Zie ook **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** voor een omschrijving en kaders bij het plaatsen van tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen.
- De gewenningsperiode voor tijdelijke alternatieve nestplaatsen is 3 maanden.

Afbeelding 1 | Huismus nestkast model HMT2 van Unitura.

Permanente alternatieven

- Het type permanente nestplaatsen zijn op dit moment nog niet bekend. Bij voorkeur wordt maatwerk toegepast in de gebouwen zodat deze geschikt worden voor vestiging van de huismus. Indien dit niet mogelijk is zullen minimaal 4 inmetse kasten van het type GZP1 of vergelijkbaar ingemetseld worden.
- De beoogde locaties voor de permanente alternatieve nestplaatsen is nog niet bekend. Dit wordt samen met de opdrachtgever bepaald als de plannen voor de nieuwbouw rond zijn.
- De permanente alternatieve nestplaatsen worden tijdens uitvoer van de werkzaamheden gerealiseerd

Wettelijk belang

Belang 1, artikel 8.74j, lid 1b (Bkl) (Vogelrichtlijn)

“in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid”

Het is evident dat er de laatste jaren een nijpend tekort aan woningen is ontstaan. Naast dat dit ertoe heeft geleid dat woningprijzen sterk zijn toegenomen, zorgt dit ernaast ook voor dat jongeren minder makkelijk het huis uit kunnen, arbeidsmigranten onder slechte en ongezonde omstandigheden moeten verblijven en de doorstroom naar grotere woningen stagneert. De oplossing van het huidige woningtekort is daardoor van groot belang en wordt sterk geprioriteerd in de politieke keuzes die gemaakt worden. Woningnood heeft ernstige gevolgen voor de gezondheid, met name door stress, angst en depressie die ontstaan door onzekerheid en slechte leefomstandigheden en dit probleem moet daarom aangepakt worden.

Staat van instandhouding

Landelijk

De huismus is een algemeen voorkomende vogelsoort. Met name rond bebouwing wordt deze soort veelvuldig aangetroffen. Het aantal broedparen in Nederland wordt geschat op 600.000 tot 1.000.000 (Sovon, 2018). De landelijke trend vertoont echter een achteruitgang van meer dan 50%, daarom is de instandhouding als broedvogel in Nederland matig ongunstig (sovon.nl). De huismus is tevens opgenomen in de Rode Lijst broedvogels in de categorie ‘gevoelig’. Als permanente maatregel worden er voldoende voorzieningen voor huismussen geplaatst. Door het nemen van deze mitigerende maatregelen verslechtert de staat van instandhouding van de huismus niet bij het uitvoeren van de werkzaamheden.

Regionaal en lokaal

De staat van instandhouding van de huismus in Culemborg is op dit moment niet exact bekend, want er zijn om dit moment onvoldoende gegevens gepubliceerd om dit op regionaal en lokaal niveau aan te tonen. Wel zijn er inmiddels ruwe gegevens bekend vanuit het SMP Culemborg wat in 2025 is uitgevoerd door Bureau

Waardenburg en Bureau Viridis. Met name in de omliggende wijken rondom de Sint Anna Kapelstraat en Eva-Lanxmeer zijn een groot aantal nestlocaties aanwezig waardoor ervan uit kan worden gegaan dat hier een stabiele populatie aanwezig is. Daarbij genomen is de ecowijk Eva-Lanxmeer een zeer groen ingerichte wijk waarin alle elementen van een functionele leefomgeving aanwezig zijn. Ook verder gelegen wijken, zoals Ter Weijde en de Bloemen/Oranjebuurt hebben grote populaties (bolwerken) van huismus. Het stationsgebied, waar het plangebied aan grenst, alsmede het ten westen van het station gelegen industrieterrein heeft herbergt vrijwel geen huismus, op enkele foeragerende individuen na. Gezien de aanwezigheid van zeer geschikte bebouwing in omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere nestplaatsen, wordt ervan uit gegaan dat de huismus een stabiele populatie heeft binnen Culemborg.

Invloed werkzaamheden op GSVI

Zowel voorafgaand als tijdens het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden aan de woningen worden in opdracht van het bevoegd gezag mitigerende maatregelen toegepast die ervoor zorgen dat de aanwezige populaties kunnen worden behouden tijdens en na de uitvoering van de werkzaamheden. Doormiddel van de planning van werkzaamheden buiten kwetsbare periodes en het aanbrengen van voorzieningen, rekening houdend met gewenningsperiodes wordt de functionaliteit van de nestplaatsen niet wezenlijk worden aangetast, waardoor er geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van aanwezige populaties. De gevolgen van de ingreep zijn lokaal en hebben geen effecten op populatieniveau. Door het uitvoeren van de juiste mitigerende maatregelen is daardoor dus geen sprake van een wezenlijk effect op de staat van instandhouding.

Door het plaatsen van alternatieve verblijfplaatsen die bewezen werkzaam zijn en direct in gebruik genomen kunnen worden door de aanwezige soorten, evenals de aanwezigheid van meer geschikte verblijfplaatsen in omliggende woonwijken, zal het aanbod van verblijfplaatsen in de nieuwe situatie niet verminderen. De omgeving van het plangebied zal minimaal aangetast worden door de werkzaamheden. Daarnaast worden na uitvoeren meer groene structuren aangebracht dan nu aanwezig zijn. Dit, in combinatie met de uit te voeren mitigerende maatregelen zorgt ervoor dat het functionele leefgebied behouden blijft. Dit betekent dat de lokale populaties geen negatieve effecten ondervinden en er geen sprake is van een afname van staat van instandhouding gedurende en na afloop van de werkzaamheden.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Als er nog vragen zijn kunt u contact opnemen met 5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Adviseur Ecologie
Ecologisch Adviesbureau Viridis

